

ABONAMENTUL.

Un an 80 cor. (60 lei)
 1/2 an 40 " (30 lei)
 1/4 an 20 " (15 lei)
 Olună 7 " (5 lei)
 Un nr. 30 fil. (25 bani)

□ □

Unirea

ZIAR NAȚIONAL — APARE ZILNIC.

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
 odată 1 cor., a doua
 și a treia oară 80 fil.

Manuscrite sunt a se
 trimite la Redacția
 „UNIRII” Blaj.

□ □

Revizorii școlari.

Despre multe lucruri bune și frumoase scriu ziarele, dar despre revizori, despre educație, calitatea lor scriu foarte puțin precă ei n'ar fi cei dintâi dela cari atâră creșterea și educația.

Un revizor — înzestrat cu toate însușirile unui bun pedagog, cu o cultură superioară, care știe nu numai impune, dar prin însușirile lui știe a aprecia o muncă cinstită, a da sfaturi părințești învățătorilor, ai ambiționa și insufla respect pentru cariera, care e una din cele mai spinoase: — e busola fără care marinarul nu pleacă la drum.

Carma, — cărei cântăm azi osazele, — an de an ne pune revizori noi, cari de cari mai pretensivi și bietul învățător de cu bună vreme alerga să vadă pe noul monstru, să pleca lui ca țestia la suflarea vântului, iar el mândru și cu zimbet batjocător, își spunea programul urzită din ură și caricaturi pedagogice, dela împlinirea căror atâră subsistența bietului învățător.

Dar pe când te deprindeai cu motorile unuia, iată se prezintă celălalt, care trage o dungă peste ideile antecesorului și începe cu reguli și mai draconice, și bietul învățător începea iarăș dinainte.

Ia când există acest glob pământesc, o specie mai urită, mai brutală, — o, întrecea mult pe jandarmul ungar, — n'a făcut Dumnezeu, care era capabilă a te bate nu numai cu parafrăzi, ba chiar și cu palma.

De această hidră s'a scuturat bietul glob, iar noi învățătorii să ne facem cruce ca după un vis urât.

Ce datorință au revizorii?

Să viziteze școala barămi odată la an, ca să se convingă despre mersul învățământului, să dea sfaturi învățătorilor, a lăuda pe cei diligenți, să dojenescă pe cei renitenți; să dea ștațarilor, iar ca persoană supra pusă, să ia parte activă

la toate adunările învățătorești, unde prin prelegeri, disertații să-i țină în curent cu noile principii pedagogice. Să fie un apărător adevărat al învățătorului, la care lingușirea să nu ajungă. Să fie conștuit de chemarea lui, să nu se aprindă, când într-o școală n'ar fi progres cum ar trebui, fără să caute motivele neglijenței și să le saneze.

Recrutați dintre învățători, cari au cel puțin 15 ani de serviciu și un trecut cinstit românesc, înzestrat cu praxa vieții și cu o bună duzină din științele pedagogice; — apoi din profesori preparandiali. Să fie trecuți de 32 de ani.

Ar fi foarte frumos, dacă învățătorii din fiecare județ ar alege câte un candidat, — se subînțelege, că alegerea să nu fie influențată de factori externi ceea ce numai strica poate — și apoi să-l propună Consiliului dirigent spre aprobare.

Pe astfel de revizori învățătorimea i-ar vedea cu drag și ar fi scutită de frică, când ar bate la ușa revizorului.

G. P.

Români, subscrieți la împrumutul național.

La dorința exprimată din mai multe părți, Consiliul Dirigent, Resortul finanțelor, a decis, ca să mai țină deschisă subscripțiunea la împrumutul național până la *Dumineca Tomei, adică până la 27 Aprilie st. n. a. c.*

S'a cerut anume, ca să se prolungească acest termen, deoarece, urmând sărbătorile Paștilor, conducătorii satelor noastre vor avea prilej să lămurască poporul asupra foloaselor împrumutului național și să-l îndemne să-și plaseze banii săi în acest împrumut.

Resortul finanțelor a apreciat dorințele exprimate și după ce împrumutul național se face aproape exclusiv în interesul țărânilor noastre, a prolongat

termenul subscripțiunii. Nu ne îndoim, că conducătorii satelor își vor face datorința și țărânilor noastre își va plasa sumele de coroane, de care dispune, în împrumutul național.

E timpul suprem să facă aceasta, deoarece după toate semnele, prețul coroanei va scădea tot mai mult.

În Elveția deja nici nu se mai primesc coroanele, iar în Austria, unde circula coroana, cine vrea să cumpere mărfuri, ca să le ducă din Austria în alte părți, trebuie să plătească în bani străini: în franci, lei, lire etc., deoarece pentru astfel de cumpărături de mărfuri coroanele nici în Austria nu se mai primesc.

Ce dovedesc toate acestea? Dovedesc, că coroana s'a redus și mai mult, decât era atunci, când s'a început subscrierea la împrumutul național.

Aceasta fiind starea lucrurilor, de bună seamă o scădere a coroanelor vor urma în scurtă vreme și la noi.

Facem deci atenți pe toți oamenii noștri, că numai prin împrumutul național își pot mântui coroanele, deoarece acest împrumut Statul Român garantează, că îl va răscumpăra în lei, dând la replătire cel puțin 50 lei pentru 100 coroane. Nici puținii corbi albi, cari mai speriază o urcare a prețului coroanelor, au au motiv de a se reținea dela împrumut deoarece pentru aceștia încă se garantează răscumpărarea împrumutului național după cursul (prețul) pe care îl vor avea coroanele la 1 Februarie 1923. Astfel, dacă printr-o eventuală întâmplare prețul coroanelor va fi atunci mai mare, subscriitorii își vor primi replătirea în lei după acel eventual curs mai urcat.

De încheiere mai trebuie de amintit, că banii vărsați la împrumutul național aduc o dobândă de 5% față de dobânda de 2—3% ce să dă astăzi pentru depuneri. Un favor deosebit prezintă împrumutul național prin faptul, că se replătește în vreme scurtă, adică

după patru ani, la 1 Februarie 1923. Bonurile de tezaur ale împrumutului național se pot întrebuița întregi la plățirea parțelor de pământ conform proiectatei reforme agrare. Asupra bonurilor de tezaur se pot ridica împrumuturi de lombard cu procent redus și ele sunt scutite de orice impozit prezent sau viitor.

Amânarea sinodului arhidiecezan.

În ședința conzistorială de Sâmbătă s'a hotărât, ca termenul ținerii sinodului arhidiecezan să se amâne.

Dăm ordinul în întregime:

Nr. 1243—1919.

Circulară către oficiile protopopești.

Din mai multe părți ni-s'a exprimat dorința de-a amâna sinodul arhidiecezan, convocat pe ziua de 11/24 Aprilie 1919, aflând noi de motivată dorința; și mai având în vedere, că din cauza grelei comunicațiuni prin postă, abea dela 1/3 parte a sinoadelor protopopești ne-au sosit decisiunile la obiectele pertractându în sinodul arhidiecezan, și nici nu putem prevedea, când ne vor sosi din toate protopopiatele, deși de acele decisiuni avem lipsă spre a stabili definitiv programul sinodal și spre a studia materialul cuprins în program, prin aceasta amânăm ținerea sinodului, convocat prin literile noastre ddto 15 Martie 1919 Nr. 894, până la sfârșitul anului școlastic 1918/9. Terminul pentru întrunirea sinodului îl vom comunica de cu bună vreme Veneratului Cler arhidiecezan. Binevoiește a aduce la cunoștința clerului districtual amânarea sinodului.

Blaj, din ședința conzistorială ținută la 12 Aprilie 1919.

Dr. Vasile Suciu m. p.,
 vicar capitular.

Congresul preoșimei române, unite cu Roma.

Convocare.

In vremile de mari prefaceri istorice, ce ne-a dat Dumnezeu să le ajungem, simțim o necesitate sufletească de a răspunde atâtor doriri exprimate în presă și în consfătuiri parțiale și convocăm prin aceasta întreaga preoșimea din provincia metropolitană de Alba-Iulia și Făgăraș la congresul, ce se va țineă Miercuri, 14 Maiu 1919, la Cluj în sala festivă din palatul prefecturii județului, cu următorul

Program:

1. Organizarea clerului și atitudinea lui față cu viața politică.
2. Autonomia bisericii și organizarea ei cu introducerea elementului mirean; alegerea mitropolitului și episcopilor și înființarea nouelor episcopii.
3. Misiunea internă a preoșimii.
4. Educația viitoare a clerului.
5. Relația bisericii cu școala.
6. Chestiuni de administrație bisericască (consistoarele și capitulele).
7. Situația materială a preoșimii.

Cluj, din consfătuirea preoșimii române unite cu Roma, ținută la 9 Aprilie n. 1919.

Dr. Elie Dăianu m. p., protopop-președ. comitetului organizator; Petru S. Simu m. p. cassar; Benjamin Rus m. p. paroh-notar; Ștefan Roșian, prof. și spiritual al sem. din Blaj, Dr. Alexandru Rusu secretar gen. la rezortul cultelor Sibiiu, Dr. Zenovie Păclișan, profesor sem. Blaj, Dr. Vasile Cergizan, paroh în Coc; Dr. Victor Pop preot în Gilău, Ioan Isaic preot în Feneșul săs., Ioan Preșup preot Feleac. Dr. Vasile Dancu preot Nădășel, Alexandru Breban protop. Baia mare, Dr. Victor Bojor protop. și paroh Telciu, Dr. Dumitru Man profesor Gherla, Ilarie Boros protopop Dej, Emil Bran preot-protopop onor. Dragomirești (Maramurăș), Teofil Crișan vicar Hațeg, Nicolae Zugrav protopop Lupei (Jiu), Atanasiu Roșca prof. sem. Lugoj, Leon Man priorul mănăstiri Prislop, Ioan Genț pretopop Oradea mare, George Maior protop. Șeitini, Iosif Patachi protopop Sasari, Dr. Constantin Pavel profesor Beiuș, George Pteancu catechet Oradea mare, Ioan Georgescu prof. Beiuș, Alexandru Brancoveanu paroh Bușag, Dr. Alexandru Cziple prof. Năsăud, Dionisiu Vajda protop. Bistrița.

Notă. Ceice doresc a lua parte la congres, să se anunțe din vreme pentru a se face îngrrijirile de lipsă pentru învar-

irare. Taxa de un membru la congres (20 cor.) trebuie trimisă deodată cu avizarea, Neputându-se trimite bani prin postă să poate depune la protopopul districtului de unde membrii se vor anunța în grup și unde li-se vor trimite și biletele de membri. Biroul comitetului de organizare se află în Cluj, la oficiul protopopesec (str. Jókai nr. 6).

Toate ziarele române sunt rugate a lua notă de aceasta publicațiune, prin care voim să se considere invitate cu toată stima a-și trimite reprezentanții lor la acest congres.

Calvarul dela Sighiștel.

— Amănunte senzaționale asupra barbariilor dela 11 Octomvrie, 24 Februarie și 28 Martie. —

Reținem dintr'o corespondență a „Patriei“:

In ziua de 11 Octomvrie 1918 bandiții unguri au încunjurat satul. O parte din populație prinzând de veste s'a refugiat pe drumuri ascunse, rătăcind ciasuri întregi prin zăpadă până în gemunohi. Printre aceștia se afla și proprietarul fabricii românești din Sighiștel cu nevasta și cei doi copilași. Tot rodul agonisirii lui, care întrecea suma de 1 milion cor. a căzut pradă focului și lăcomiei jefuitorilor. In ziua aceea au fost împușcați Românii Teodor Pele, Maxim Zoica, Șandru Zoica și Sofroniu Baic.

Sătui de jaf și de beția crimei dela o vreme bandiții s'au retras și liniștea s'a înstăpânit de nou. Refugiații ce se aflau prin împrejurimile comunei s'au întors la vetrele lor, cari deși pustiite îi adăposteau totuș de furia iernii. In 24 Februarie bande înarmate au încunjurat satul din nou. Bieții oameni surprinși de năvala aceasta cu greu și-au mântuit viața ascunzându-se care pe unde a putut. Pamica din noaptea aceea de groază nu se poate descrie. Bandiții unguri au închis pe oameni în propriile lor case și le-a dat foc să ardă de vii, următorilor: Anisiu Pașca, în vârstă de 52 ani, Nicolae Baic de 65 ani, Ileana Dronee de 58 ani Zorince Haniș de 18 ani, Costan Tudue de 56 ani, Vasile Boldor de 62 ani și Mariuca Roman de 50 ani. Din aceștia nici unul n'a scăpat cu viață. Impușcat cu ocazia aceasta a fost numai Ilie Pașca. Aprinse au fost și arse până'n temelii casele, cu avut cu tot ale următorilor Ioan Pașca, Tânase Boldor, Teodor Pelle, Costan Tudue, Ilie Pașca, Tanase Ambruș, Mihai Dronea, Iosif Dronea,

Autqat ninq lanot

Nicolae Haneș, Mitrea Tudue, Pascu Baic. Pascu Haniș, Floarea Haniș, Ilie Groza și Atanașie Toader. Dela alții ale căror gospodării au fost crutașate, au stors frumoasa sumă de 66,280 cor. Incărcați de prăzi s'au retras apoi vitejii lăsând în urmă cea mai înfloritoare priveliște.

Probabil însă jidovii nu s'au putut odihni, ori prázile Ungurilor s'au fost epuizat, căci în noaptea de 28 Martie năvăliră iar asupra satului cu furie și mai aprinsă. Veniau dela fabrica din Lunca. De data aceasta au cutreerat satul umblând dela casă la casă. Au împușcat 17 inși: 4 bărbați, 8 femei și 5 copii. Dintre aceștia 14 au și murit.

In urma acestor știri dure-roase, nedumeriți ne punem întrebarea: Sătui sunt oare jidovii din Sighiștel de sângele românesc ori pretind dela slugile lor tot alte și alte victime: Noi cari le-am putea veni în ajutor bieților frați năpăstuiți stăm și așteptăm c'o paciență adorabilă, ca blestemata stavilă ce ne desparte să cadă dela sine. Suntem popor blăjin, popor de ordine, da. E frumos, înălțator, chiar să constați despre tine una ca asta. Dar există în firea popoarelor isbucniri, cari anumite momente din viața le și pretind în mod imperios și cari totdeauna duc mai repede la scop. Noi însă cerem cu politeț, așteptăm. — Până când?

E. P.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

In fața sinodului arhidiecezan.

Păr. protopop I. Maior în Nrul 64 al „Unirii“ arată cum ar dori Dsa și preoții dela Aiud, să se rezolve afacerile, ce sunt propuse pentru sinodul arhidiecezan. Deschizându-se prin aceasta discuția în publicitate îndrănesc a-mi expune și eu părerea în următoarele:

1. *Alegerea de Metropolit*, cum o contemplează Sfinția Sa e foarte nefavorabilă Arhidiecezanilor, cari sunt mai interesați la aceasta alegere. După părerea Sf. Sale Arhidieceza ar avea la alegerea de Metropolit 138 alegători, iar diecezele ar avea 180 alegători.

Așadar nici în caz, că toți alegătorii Arhidiecezei ar fi pentru aceeași persoană, nu ar putea ridica la scaunul metropolitan pe cel dorit. Sf. Sa apoi uită de preoții, cari sunt aplicați la oficiile din gremiu, cari încă ar fi vrednici să concurgă prin vre-un delegat — doi la alegerea Metropolitanului.

Părerea mea e, că se impune o organizare bisericască democratică, să se dea și preoșimii drept a concurge la alegerea Capilor bisericești. Sinoadele mixte arhi — și diecezanice întrunite în sinoade mixte provinciale să aleagă pe Mitropolit și pe Episcopi.

2. Nu cred, că prin concurența credincioșilor la completarea parohiilor s'ar introduce corupțiune și simonie. Ordinariatul dintre concurenți să propună spre alegere pe trei dintre cei mai vrednici și dintre aceștia să aleagă pe cel pe care îl va crede mai bun. Concurenților să nu-le fie permis a umbla la cortezit — nici direct, nici indirect. — In contra alegerii să se poată înainta recurs atât din partea credincioșilor, cât și din partea concurenților.

3. Diecezele să-și aiaă seminarii teologice, pentruca Episcopii să poată înșiși îngriji de creșterea viitorilor preoți. In Blaj sau pe lângă universitatea din Cluj să se ridice un seminar central — deosebit de seminarul arhidiecezan și de al viitoare episcopii de Cluj — în care să fie trimiși elevii cei mai distinși, cei „aleși“, (vorba păr. Ciur), ca să se poată dedica numai studiilor teologice și să ia doctoratul în teologie.

4. In ce privește dotarea clerului, eu cred, că nu poate fi uniformitate. Dacă nu va putea avea preot Glimboaca și Calborul și alte parohii mici și compacte, dar nu va avea Sănpetru și Pogăceaua și alte parohii mari și împrăștiate, cari reclamă multă trudă și oboseală. Și cu privire la aceasta afacere atrag deosebit atenția celor competenți, pentruca și indiscreția referitoare la congresul preoșesc s'a uitat, că nu toate parohiile dau de lucru pe o formă. Eu d. e. umblu la Bobotează trei zile și am mai puțin credincioși ca în Făgăraș, unde umblam numai 5 ceasuri, — iar șeful meu tractual umblă la Bobotează 4 zile, — alții poate și mai mult.

5. Și congresul preoșilor gr. orientali a fost pentru susținerea școlilor confesionale. Trebuia căutat un modus vivendi, ca să fie mulțumiți și învățătorii și asta va fi, dacă se va asigura solvirea punctuoasă a salarelor, cari să fie tot așa de mari ca și ale învățătorilor de stat. — Cantoratul să se despartă de școala, dar învățătorii să fie datori să ducă pruncii de școală la biserică și laolaltă cu pruncii să asculte s. liturgie. La aceasta să fie îndatorați prin lege și învățătorii de stat. Dacă vre-un învățător se pricepe și formează cor, să fie remunerat pentru asta.

6. Să se înființeze societatea „S. Unire” și aceea se va îngriji de mișcarea literară crescută și de edarea cărților morale pentru popor.

7. Încă în 1910 am cerut în „Unirea”, ca să se îmbunătățească starea preoților penzionați și a văduvelor și orfanilor de preoți, espunând aproape aceleași idei ca și p. protopop Maior. Preoții să fie datori să servească până la neputință, dar dacă vreunul devine incapabil de slujba — tinăr încă, să i-se dea penzia ca și când ar fi îmbătrânit în slujbă. Tot așa să purtăm grije de văduva și orfanii celui tinăr, ca și ai celui bătrân. Dacă îmbunătățim soarta preoților deficienți și a văduvelor și orfanilor, să nu ne gândim numai la cei viitori, ci să întindem mână de ajutor și să îmbunătățim soarta și a celor ce au fost penzionați înainte de aceasta și a văduvelor și orfanilor, cari au primit ajutoarele tot după decisiunile sinoadelor vechi. Să ne gândim, că sunt frații noștri și dacă jertfim, să jertfim cu drag și pentru ei.

Octavian Popa.

Serbarea unirei Basarabiei.

Festivalul dela Teatrul Național.

Ziua mare a Unirii a fost sărbătorită cu un fast deosebit, eri la orele 4 și jum., d. a. la Teatrul Național.

Festivalul a început cu *Imnul Regal*, intonat de corul tuturor școalelor de băieți și fete, din București, acompaniat de orchestra ministerului instrucțiunii publice, condusă de maestrul Dinicu.

D. Vasile V. Haneș a rostit apoi o cuvântare al cărei rezumat îl dăm în darea de seamă a serbării dela Ateneul Român.

D. Vladimir Bogos, fost deputat în „Sfaturul Țării”, aduce salutul studenților basarabeni la marea sărbătoare a unirei, românismului.

Nici un suflet nu poate rezista, spune d-sa, în fața voinței poporului, sintetizată în ideea unirii și frăției.

De acum nu se va mai auzi în codrii Basarabiei, cântecul de jale al asupriților noștri români.

Noi, studenții basarabeni, în această zi de izbândă a sufletului românesc suntem mândri, că ne-am născut Români și vom lua parte cu toată puterea la dezvoltarea culturii românești spre ținta superioarei civilizații.

Să trăiască România Mare,

dela Nistru până la Tisa și mai departe, peste hotare.

D. Ion Tetu, președintele Cercului studenților din Transilvania: Timpurile înalță popoarele. Deasupra mizeriei lor ne îmbrăcăm astăzi în haine de sărbătoare, căci am înmormântat jugurile asupririlor străine.

În războiul acesta Românul a adus jertfe de sânge pentru toate popoarele și pentru toate ideile ce nu erau ale noastre. S'au luptat frate cu frate și răsplata a fost unirea de azi.

Basarabia a suferit mult din partea asupritorilor și la prima ocazie s'a declarat unită cu patria mamă, care a primit-o cu brațele deschise.

Uniți în gânduri, în simțiri și în fapte nimeni nu ne va putea birui.

D. Tcacuț, student bucovinean: Ani de zile am așteptat ziua unirii și a venit frumoasă așa cum o vedeam în visurile noastre.

Basarabienii au contribuit la împlinirea unirii și numele înfăptuitorilor va fi veșnic în cartea de aur a neamului.

D. C. Lița, din partea studenților macedoneni. Un veac și mai bine, pământul sfânt al Basarabiei, a suferit jugul barbar, al acelora, cari căutau s'o înstrăineze cu desăvârșire, răpindu-le graiul.

Și noi, macedonenii, am trăit zile grele. Energia poporului a făcut rezistența noastră.

Nădăduim, că nu vom pieri și că, într-o zi ne vom putea încălzi la sânul dulcii noastre mame.

Răsăritul visurilor noastre a venit dela Basarabia.

Să trăiască!

D. Petrescu-Joița, doctorand în litere, din partea studenților din țară: Timp de un veac și șase ani, ochii fraților noștri basarabeni au fost izvor de lacrimi și inimile lor o suferință, sub impilarea pretențiilor liberatori.

Măreața zi de 27 Martie, zi sfântă a neamului românesc, rămâne, alături de 24 Ianuarie 1859, o zi istorică a întregului popor românesc.

Vulturul uralului ce-și infipsea ghlarele în gâtul și grumazul ei, a fost doborât de săgeata arcușului român, și Prutul blăstămat a rămas o simplă expresie geografică, noi luând Nistrul drept hotar.

Ne-om ridica zăgaz la Nistru și așa uniți, cum suntem în cuget și simțiri, ne vom face așa datorii, încât nu zădarnic să se zică: „Românul nu pierie!”

În timpul discursurilor, dl ministru I. Inculeț, a fost obiectul unei călduroase manifestări de simpatie.

Corul școlilor secundare a intonat apoi „Pe-al nostru steag” Corul și orchestra liceului „Lazăr” sub conducerea maestrului Ioan Costescu — basarabean de origine — a intonat „Imnul Basarabiei” compoziția dlui I. Costescu, „Tricolor” și „Hora Unirii”.

Dnele Bârsan, Ana Luca-Moldovanu, Cleo-Pan Cernăteanu, Eugenia Ciucurescu, d-ra Mărloara Bârsan și Maria Zimniceanu și I. M. Constantinescu, au interpretat apoi admirabila poemă a unirii datorită talentului scriitor Zaharia Bârsan. („Dacia”).

Dotarea clerului.

Cine va nega, că în trecut clerul a fost mizerabil dotat, iar în prezent e și mai mizerabil? Vrednici și nevrednici primesc în schimbul... chitanței lefuri fabuloase în comparație cu clerul.

Oricum ar sta lucrul una e sigur, că vremea asigurării unui trai cinstit pentru cler a trecut și nu am dori deloc, ca și restul anului 1919 să-l mai năcăjim tot cu congraa.

În vederea sinodului arhidiecezan să-mi dați voie — Dle Redactor — să fac unele propuneri, cari aş dori să fie discutate de membrii sinodului.

Din 1 Ianuarie 1919 să ni-se dea plată conform evaluației noastre.

Plata ar fi bine să se dea toată în bani.

Ion Olteanu

preot.

De vorbă cu A. S. R. Prințul Carol

Impresii culese din Ardeal. — Ziare oficiale și ziare de opoziție. — Trecem peste linia de demarcație? — Principele ne părăsește.

Ieri seara A. S. Regală a binevoit a acordă o întrevvedere directorilor „Renașterii Române” și „Patriei”. Poate pentru a arată că între organul oficial și ziarul nostru nu trebuie să existe deosebiri de vederi fundamentale, Alteța Sa ne-a primit în acelaș timp.

Senin, afabil, comunicativ, Prințul Carol s'a întreținut cu noi, dându-ne deslușirile cele mai sincere asupra tuturor întrebărilor puse.

— Ce impresie V'a făcut, Alteță, Ardealul nostru?

— Cea mai bună posibilă. De altfel am mai fost la Sibiu, în 1909, cu Regele și Regina.

— Ați fost și la Arad, Alteță? — complectă Hotăran.

— Da, am venit în 1914 dela Berlin și în trecerea mea spre București, m'am oprit și la Arad.

— După cât ne amintim, Vi-s'a făcut o vie manifestație atunci.

— O da, zise vesel Alteța Sa.

Motivez: Peotul este și trebuie să fie lumina lumii și sarea pământului. În consecință trebuie să studieze până la moarte. Pentru asta îi trebuie cărți, reviste, ziare etc. Toate astea costă bani. Edrept, că banii se pot procura și din roada pământului, numai cât, dacă vrei să câștigi bani de lipsă purtând economie, apoi nu vei mai avea vreme să mai citești cărți, reviste și ziare, ei vei fi robul pământului, deși — poate — în senz mai domol numai.

Pământul să se dea acelor, cărora meșteșugul le e a lupta cu pământul și cari au lipsă de el.

Și acuma, în legătură cu pământul, ceva pentru cei ce fac reforma agrară.

De ce să se lase unora 200 jug. iar altora să nu le ajungă nici 20 stângeni? Pentru ce organele județane nu poartă grijă de aceia, cari într'adevăr sunt lipsiți? — Îi lasă în specula Sașilor, cari le zic, că n'au pământ pentru Români. Să le dea România mare. E vorba de pământul ce sărăcimea îl lucră în parte sau a treia până acuma.

Privitor la dotarea în bani a clerului sunt de părerea, să se dea clerului 6000 lei la an, cvinvenale de 500 lei și de fiecare copil 500 lei anual.

Cam atâta a mai cerut un Frate. Apoi cereți dela noi ce veți vrea.

Ion Olteanu

preot.

Și-acum am fost obiectul celor mai calde manifestații de simpatie, nu numai la Sibiu, ci pretutindeni la Alba-Iulia, Blaj, Orăștie și Săliște.

— Ce impresie a făcut Blajul asupra Alteței Voastre — întrebă dl Agârbiceanu.

— Foarte bună. Mi-s'a făcut de altfel o primire din cele mai frumoase. P. S. Sa Episcopul Radu a fost pentru mine o revelație oratorică.

— Da, este unul din cei mai de seamă oratori ai noștri, zise dl Agârbiceanu — dar Catedrala din Blaj V'a plăcut?

— Mi-a atras atenția pictura catapetesmei.

Revenind asupra impresiilor sale de călătorie, Principele adaugă: e frumos Ardealul, cu rânduiala și satele lui frumoase!

— Aveți dreptate Alteță — zisei — păcat, că satele noastre, cu casele lor greoaie, încinse de ziduri masive, mai ales în

săsim, fac o impresie mai puțin vie, ca în țară, unde clădirile sunt mai senine, sistemul de vile...

— Nu uita reflectă Alțeta Sa — că la noi alături de-o vilă stă adesea o cocioabă; în Ardeal nu se pomenește așa ceva. Ardealul este o perlă și așteptăm mult dela dvoastră. Iată bunăoară și în presă, reforma trebuie să vie de-aici. Presa din Regat are scăderi, cari dvoastră desigur le veți evita. Urbanitatea și obiectivitatea în polemiile ziaristice trebuie să le mențineți. La noi multe ziare trec limita. Este caracteristic, dar nu mai puțin adevărat, că cea mai cuviincioasă gazetă din Capitală este o gazetă opozițională.

Vrând să prind acest prilej mă adresai ilustrului oaspe:

— Ca ziar independent, am fi avut și noi să Vă spunem câte ceva, dar fiind de față fratele Agârbiceanu, ni-se impune o oarecare rezervă.

— Distinsul scriitor protestă, zimbînd. Cu mult înțeles, Alțeta Sa ne împacă cu o privire binevoitoare și atunci noi cei dela „Renașterea Română” îi oferim câteva numere din ziarul nostru și două broșuri din Castelul din Buia al lui Mihaiu Viteazul.

Foiletând prin broșura dlui Sofron Roșea — Alțeta Sazice:

— Regret, că n'am mai mult răgaz; a-și fi cercetat și acest loc istoric.

*

Discuțiunea luă o altă întorsătură, și ne oprirăm asupra situației politice.

— Alțeta Regală, ziserăm aproape într'un glas — pentruce nu trece armata linia de demarcație, pentruce mai răbdăm, ca drojdia omenirei să ne măcelărească frații, să ne distrugă casele și avutul?

Ca cuprins de-o grije grea, Prințul pleacă capul în pământ și zice oftând:

— Cunoșc toate ororile, cari s'au săvârșit dar vă rog să fiți cu răbdare. În cel mai scurt timp brava noastră oștire o să înaintese. Considerente, cari nu se pot discuta acum ne țin, pentru moment, pe loc. Aveți toată încrederea, în ceice conduc destinele noastre, căci în curând neamul nostru va fi deplin reîntregit.

Fără de voie, privirile noastre se fixează asupra capului plin de expresie al iubitului Prinț.

Acei cari îl cunosc numai după fotografii și n'au avut fericierea să stea aproape de El nu vor putea avea imaginea Sa adevărată. Profilul Său fin, atmosfera de inteligență și subtilă bunăvoință, care-I încadrează

capul blond, nu va putea fi redată de nici o placă fotografică.

Din toată lipsa de fast, din mișcările Sale vii și nesilite, din vorba neaoșe românească, din toată ființa Sa sinceră se desprinde un suflet curat, democratic, înțelegător al durerilor și aspirațiilor noastre.

— Regret, făcu Alțeta Sa, că v'am făcut să m'așteptați. Am avut un mic accident de automobil la Sebeș, din pricina asta am zăbovit. Mi-ar fi plăcut să stăm mai mult de vorbă, dar așa trebuie să ne grăbim cu toții, pentru a nu scăpa festivalul de astă-seară.

În preajma plecării dl Hotăran aduse vorba asupra vânătorului, știindu-l pasionat vânător.

— Plecați neapărat mâine, Alțeta?

— Trebuie să plec dimineată ca s'ajung din vreme, la București, ca să asist la depunerea jurământului noilor elevi ai școlii militare, unde vin pentru întâia dată tineri din toate unghiurile „României Mari”.

— Păcat, că nu puteți rămâne încă o zi Alțeta — zisei — un prieten vânător, ne-a spus că V'asigură de-o victimă...

— Anume? întrebă Prințul curios.

— Un urs gulerat, cică s'ar plimba prin munții Scoreilor, sfidând vânătorii din Ardeal. Poate i-ar fi dat Alțetei Voastre se ducă la București pe lângă alte amintiri și un trofeu vânătoresc. De altfel suntem recunoscători Alțetei Voastre pentru bunăvoința, cu care ați primit pe prezidenții Societății Vânătorilor Români.

— Sunt pasionat de vânătoare și nimenea nu regretă mai mult decât mine, că trebuie să scap acest prilej, zise Prințul dându-ne mâna, căci în anticameră aștepta dl Andreiu Bârseanu, care urma să fie primit și dsa în audiență.

*

Am ieșit din Palatul mitropolitan cu inima plină de mulțumire. Inserarea coborîse. Pe străzi, lumea mișuna.

D. Agârbiceanu zice:

— Mare schimbare a săvârșit Dumnezeu. Cine ar fi crezut acum câțiva ani, că o să găzduim pe Prințul Carol în palatul Mitropolitului.

Și fără să vedem valul de lume, care venia și se ducea, gândul nostru se îndreptă spre adorații noștri Suverani, cari ni-au dat România întregită și spre tinărul Prinț, nădejdea noastră de mâine.

(„Ren. Română”). A. P. Bănuț.

Preoți! Învățători!
răspândiți „UNIREA
POPORULUI” prin-
tre săteni.

Regina Maria la Paris.

Regina Maria a prezidat ședința comitetului Crucii Roșii române.

Erau de față: d. Dechanel, ducesele de Lugnes și de Treviso, dl Lacour-Gayet, dna Carnot, dl Leon Bourgeois, generalul Pelacien, dnii I. Brătianu, V. Antonescu etc.

Ședința s'a deschis cu un frumos discurs al dlui Deschanel, care a vorbit de suferințele comune ale României și ale Franței.

După câteva cuvinte bine simțite, rostite de dna Lahovary, doamnă de onoare a reginei, viconte de Harcourt a prezentat Suveranei omagiile Crucii Roșii franceze.

Regina Maria, foarte mișcată a mulțumit personal tuturor aelora, cari s'au interesat de Crucea Roșie română.

*

După masă, regina a asistat la un concert intim dat de cercul aliaților, după care s'a servit un ceai.

Seara, dna și dl V. Antonescu, ministrul României la Paris, au dat un prânz în onoarea reginei și prințeselor. Au luat parte: dna și dl Pichon, mareșalul Foch, ambasadorii Italiei, Angliei și Spaniei precum și număroase personaje politice și diplomatice.

Recepția dela Primărie.

Regina Maria a fost primită la orele 4 d. a. la Primărie. Recepția s'a făcut în marele salon cu arcuri unde s'a oferit suveranei un ceai.

Cu această ocazie s'a hotărît ca o stradă din Paris să se numească: str. București.

La marchiza Ganay a fost o recepție în onoarea reginei Maria și a prințeselor regale. A luat parte multă lume din elita pariziană.

Prințesa Beatrix, infanta Spaniei și sora reginei Maria, a sosit la Paris spre a petrece câteva zile cu suverana.

Sinodul districtului Sebeș.

— Aprilie 1919.

S'a ținut în Sebeșul săsesc, la 1 Aprilie a. c., întrunindu-se preoșimea tractuală în număr aproape complet. Au absentat 3 preoși, împiedecați de funcții oficiale ori bolnavi fiind și unul fără a indica motiv.

Obiectele puse la ordinea de zi, prin convocatorul oficiului protopopesc, au fost împărțite spre studiere la 4 comisii, fiecare din câte 3 preoși tractuali.

Faptul, că preoșimea s'a întrunit în număr așa de frumos și faptul, că comisiunile au prezentat elaborate și propuneri, profund studiate, dă dovada despre seriozitatea, cu care preoșimea în genere așteaptă Sinodul arhidiecezan, căruia premerg aceste sinoade protopopești, și dela care Sinod arhidiecezan, se așteaptă așa de multe hotărîri temeinice pentru îndreptarea multor neajunse, a căror îndreptare și așezare pe alte baze mai largi — democratice, să pretinde; o pretinde binele binele bisericii și vremurilor noi.

Cum stăm în preajma sinodului arhidiecezan, și cum în comisiunile, cari vor prelucra materialul ce se va prezenta aceluia sinod nu știm să fie intrat și din preoșimea muncitoare în «cura animarum», cred că ar fi un lucru cuminte, ca hotărîrile singuraticelor sinoade protopopești, mai ales celea asupra obiectelor mai înteminate, să se treacă și în publicistică, ca astfel membrii sinodului arhidiecezan, de pe acum să aibă cunoștință cum și ce fel de hotărîri sau luat în fiecare sinod protopopesc, și eventualele divergențe de păreri să se cristalizizeze și pe cât e posibil să se unifice.

Înșir aci hotărîrile sinodului protopopesc din districtul Sebeș, asupra obiectelor mai însemnate:

1. Regularea dreptului de alegere și respective de candidare la scaunul mitropolitan și celea episcopopești, bazându-se pe legea fundamentală, carea e *actul Unirii*, să se facă în felul, că candidarea întrată în uz, în decursul timpului, să se eludeze, făcându-se *alegere*, ca adecă, persoana care a întrunit majoritatea de voturi să fie considerată Mitropolitul (episcopul) ales. La alegerea (de Mitropolit) să ia parte voturile arhidiecezei în numărul de cel puțin până acum, de vreme-ce Arhidieceza își alege pe episcopul său propriu. Intru cât episcopul arhidiecezei e și Mitropolitul provinciei metropolitane și pentru asta dar ar concurge la alegere și diecezele, numărul voturilor diecezelor să se stabilească de așa, încât în totalitatea lor să nu treacă peste *terțialitatea* voturilor arhidiecezei.

2. Completarea parohiilor să se facă în ședințele *consistoarelor plenare*, cari au să se întrunească în fiecare lună, iar nu prin candidarea Ordinariatului, ori a consistorului restrîns, și apoi alegere din partea poporului, fiindcă s'ar putea da anză la multe neajunsuri, cari ar fi în detrimentul atât a bisericii cât și a preoșimii. Deocamdată *mediul* nu e de așa, ca democratizarea acestei chestii să se săvârșească în toată extenziunea ei.

3. Pentru dotarea clerului să se susțină porțiunile canonice de 32 jug. Afară de acestea preoțimea să fie salarizată din visteria statului cu *salare* în conformitate cu salariile funcționarilor de stat din clasele și gradațiile corespunzătoare. Lecticalele, zilele de lucru și stolarele dela botezul pruncilor, cununii și înmormântări, rebonificate fiind prin congruă, să se sisteze.

În aceeaș vreme, după-ce din zi în zi se simțește tot mai mult lipsa locuințelor bune și corespunzătoare preoțești, statul să ia asupra-și anticiparea speselor recerute pentru edificarea caselor și superedificatelor parohiale în fiecare parohie, cu îndatorirea ca, parohia respectivă, în decurs de minimum 30 și maximum 50 ani, să amortizeze capitalul anticipat, iar până la ridicarea caselor și superedificatelor preotul să fie împărțit de relut de cvartir.

4. Pentru buna administrare bisericească, capitlul să se întregească și cu preoți căsătoriți ori văduvi; capitularii și canonicii în genere, fie pe urma bătrânețelor, fie pe urma altor motive să fie trecuți la penzie; conzistorului plenar să i-se dea mai largă sferă de activitate și lângă oficiile protopopești să se instituie capelanii protopopești, ca astfel protopopii neîmpedcați de agendele parohiale să-și poată vedea de administrarea districtelor.

5. Edarea de cărți religioase, morale și chiar de știință pentru popor, sinodul nu o poate accentua îndeajuns, cere însă, că după-ce edarea acestor fel de cărți să întâmplă numai cu consimțământul comisiei școlastice din centru, în comisia aceasta să între numai bărbați, cari să ocupă cu știința și cari au *pregătirea recerută* pentru a putea intra în acea corporațiune.

6. Pentru augmentarea fondului de penziune preoțesc, pe care sinodul îl dorește împreună cu cel viduo-orf., pecum și aceste fonduri din celelalte dieceze într'un singur fond provincial, să se susțină celea 50/0 după întreg salariul preoțesc și celea 20/0 după starea activei capitalului fructificător din partea bisericilor; fiecare episcop ales să verse în acest fond odată pentru totdeauna 5000 cor.; să se crească taxele de până aci a preoților căsătoriți, cu ocazia hirotonirii; cei celibi să plătiască barem 500 cor.

Stă în voie domnilor canonici, ca să contribuie benevol la acest fond; întru cât vreau să beneficieze, sunt supuși la aceleaș taxe cași preoții cu adausul, că pentru trecut să plătiască diferența.

Ori se va forma un fond central, ori vor rămânea fonduri separate pentru singuraticile dieceze, voind statul să creieze fonduri de penziuni pentru oficialii săi, să verse în cassa fondului de penziune preoțesc existent ori existente, o sumă egală cu aceeaș sumă, cu carea va contribui la oficialii săi din gradația clasei de pragmatică în carea va ajunge piata preotului.

7. Administrarea averilor bisericesti să ia altă direcție. Cassa centr. Capit. și Esactoratul rămân, dar să fie conduse de preoți cu pregătiri speciale în contabilitate și de caracter solid; să se instituie un oficiu de control general peste toate averile bisericesti, care va fi completat cu un clerican special pregătit și probat, care va avea să inspecteze și controleze liber orice oficiu de manipulare a averilor bisericesti; administrarea fondurilor și fundațiilor, contemplată în felul de mai sus, să fie supusă aprobării conzistorului plenar, ca cel mai înalt for.

8. Ca delegat al preoțimii districtuale, pentru sinodul arhidiecezan, a fost aclamat On. Virgil Hătegan, parohul din Șeușa.

Laudă să cuvine comisiunilor, cari au studiat cu atâta rîvnă toate chestiunile împărțite lor; și laudă să cuvine referenților, Onorații: *Virgil Hătegan, Mihail Hodârneiu, Aurel Marcu și Ioan Becichei*, cari au știut să prezinte în toată lumina conclusele luate de singuraticile comisii.

Coresp.

Iniințarea „Reuniunii Femeilor Române” din Orăștie.

La așezămintele de cultură românești din Orăștie, s'a mai adaus una. Damele române din Orăștie adunate la 30 Martie a. c. în sala cea mare a casei orașului, îndemnate de dorul de-a ajuta și ele după puterile lor, la întărirea noului stat român, cu însuflețire au hotărît iniințarea unei Reuniuni a femeilor române, a cărei scop să fie național, cultural și economic.

Programul (planul de lucrare) ce s'a desbătut, e foarte larg și cuprinde totul la ce femeia română are îndreptățire. Vorbirile ținute de dna Victoria Dr. Erdélyi și de dnii: Dr. Octavian Sglimbea, directorul „Ardeleni”, Dr. Romul Boca, primar și Ioan I. Ienea, protopop gr.-cat. al Orăștiei, au schițat și arătat până în amănunte lucrarea viitoare a Reuniunii.

O clipă înălțătoare a fost aceea, când s'a hotărît a cere dela M. Sa Regina României

înalta îngăduință de a purta reuniunea numele „Regina Maria” când, după ce dl locotenent din armata română, Dimitrie Menciuc, a descris în eului vii întreaga lucrare dezvoltată, jertfele aduse și primejdiile la cari s'a expus Majestatea Sa Regina în zilele războiului țării, întreaga adunare sculându-se, a jurat credință Dinastiei (Casei Domnițoare) Române.

După cetirea statutelor și primirea lor, s'a purces la alegerea consiliului (sfatului conducător) și a biroului reunitei. S'au ales: Prezidentă, dna Victoria Dr. Erdély; V.-Prezident: dnele Victoria Domșa, Anuța Dr. Vlad, Maria Moța și Adelinea Vulcu. — Secretari, dnele: Aurora Dr. David, Aurora Dr. Dobo și dnii Dr. Octavian Sglimbea și Ioan I. Ienea. — Casieră, dna Ana Vlad. — Controloră, dna Ana Ienea. — Econoamă, dna Elisaveta Prociencieviciu. — Membrii în consiliu, dnele: Hedviga Dr. Muntean, Antonia Branga, Ana Cioca, Lucreția Rob, Ana Secărea, Veturia Păcurar, Ioana Cărpeneșan și dnii: Ioan Vulcu, Dr. Romul Boca și Dr. Constantin Sotir.

Avem cea mai bună nădejde, că Reuniunea femeilor române din Orăștie va fi un sprijin însemnat în viața noastră socială, și un ajutor la cultura noastră, având a spori în mijlocul nostru pornirile curate naționale și morale. Femeile române din Orăștie și jur vor grăbi a se înscrie, ca membre la Reuniune. Numele membrilor se va publica pe rând.

(„Libertatea”) Raportor.

Ordonanța Nr. 26. din 31 Martie 1919.

Noi Comandantul trupelor din Transilvania pe baza articol 32 și articol 57 din titlul doi adițional codul de justiție militară în interesul siguranței armatei și apărarea țării, ordonăm:

Pentru întreg cuprinsul Transilvaniei considerat zona de operații:

1. Nimeni nu este permis a tipări jurnale, reviste, broșuri, cărți, afișe de ori ce fel, anunțuri, ilustrațiuni, etc., provenite dela particulari sau instituții nerecunoscute de acest comandament (sau de consiliul dirigent) fără a se fi obținut prealabila autorizație a comandamentelor militare sau a comendurilor de piață, respective prin birourile de cenzură.

2. Nimenui nu-i este permis a ridica planuri, schițe, copii, fotografii, după natura sau după

hărți fără prealabila aprobare a autorităților indicate în articol 1 din această ordonanță.

3. Contravenienții — de bună credință — la dispozițiunile de mai sus atât cel ce au produs la contravenire, cât și cei cari s'au pretat la executarea lucrărilor aci prohibite, precum și cei ce le-au dat numai publicației sau le vor fi supus cunoștinței altora fără autorizarea prealabilă a comandamentelor militare, se vor judeca și condamna în prima și ultima instanță de pretorii militari cu închisoare dela 3 luni până la un an sau cu amendă dela 100 la două mii lei.

4. Când faptele de mai sus vor fi săvârșite — cu rea credință — în scop de a trada, spiona sau a atenta la forma de guvernament, culpabilii se vor deferi curților marțiale pentru a li-se aplica pedepsele prevăzute de legile în vigoare, — contravenienții la prezenta ordonanță se vor pedepsi nu numai în caz de prejudiciu moral sau material pentru stat, ci și în caz de posibilitatea unui asemenea prejudiciu.

5. Constatarea contravenirilor la această ordonanță se vor face de pretori, comendurile de garnizoane și agenții sau oficerii de poliție judiciară.

6. Ordonanța de față se va publica pe cât e cu putința în ziare să afișă în toate comunele la sediul primăriilor, jandarmeriilor și pretoratelor și se va aduce la obștească cunoștință prin bătăe de tobă, — îndeplinirea acestor formalități se va constata prin procese verbale dresate de oficerii polițiilor judiciare respective — această ordonanță devine executorie după ce vor trece trei zile libere dela îndeplinirea formalităților de sub articolul 6 și se va aplica numai faptelor săvârșite în urma expirării acestui termen.

Data la comandamentul nostru din Sibiu 31 Martie 1919.

Comandantul trupelor din
Transilvania:

General MOȘOIU,

Șeful statului major:

General PANAITESCU,

Pretor: Ltcol PAPLICA.

Orfelinatul din Blaj s'a deschis și funcționează, ocrotind peste cincizeci orfani.

Toată suflarea românească să-și împlinească datoria față de orfanii rămași pe urma războiului.

Să contribuim din prisosul nostru, pentru orfelinatul din Blaj.

Dumnezeu va răsplăti însutit.

Informațiuni.

* **Aduceți** la cunoștință celor cari doresc să fie primiți la cursul informativ pentru secretarii comunali din orașul Deva, că în caz de primire se aducă alimente în natură și anume: 12 kg. făină de grâu, 6 kl. făină de cucuruz, 2 kg. unsoare, 1 kg. slănină, 30 ouă, cartofi, fasole, și altele ce pot după putință, apoi tacâmuri și farfurii, albituri și vesminte de pat. Să fie pregătiți că cursul eventual va fi prelungit.

Cei interesați vor primi incunoștințare telegrafice, ori telefonice despre primire ori reieptare. Aiud la 5 April 1919.

Nr. 1246—1919. pref.

p. prefect *Dr. Ciura.*

* **Curtea Marțială** a Diviziei 7. prin sentințele Nr. 1. și 4. din 14 și 15 Martie 1919. a condamnat pe individul Solomon Ferenc din Zălau la 5 ani muncă silnică și pe Sgeredi Mozsi din Aghiriș (județul Sălaj) la 1 an închisoare pentru faptul de spionaj ce a făcut.

Curtea Marțială a Diviziei a 6. pentru nepredare de arme contravenție la ordonanța Nr. 3. a condamnat în sentințele de 31 Ianuarie, 7 Februarie și 7 Martie pe indivizii Lőte Colman din Cluj un an închisoare, Solomon Aron din comuna Glod un an închisoare și 500 lei amendă, Pop Micloș comuna Vințul de jos (județul Turda) la 2 ani închisoare și Binder Lajos la 6 luni închisoare.

Pretorul Diviziei 2. în interval dela 15—30 Martie a condamnat pe individul Theil Adolf din Sibiu la 2 luni închisoare și 50 lei amendă pentru ofense aduse în public Majestății Sale Regelui, iar pe individul David Maftei din Presaca-de-sus la 2 luni închisoare pentru rebeliune.

Aiud, la 5 April 1919.

Nr. 1267/1919 pref.

p. prefect *Dr. Ciura*

* **Membrii anchetei** cari s'au angajat benevol a lucra planul de învățământ al unui obiect de învățământ pentru cursul primar sunt recercați a trimite lucrările până] Joi după Paști colegului Romul Botexan învățător de stat în Sibiu.

* **Alteța S. R.** Prințul Carol dela Orăștie s'a rentors la Sibiu, de unde prin Brașov se va duce la București.

* **Nu e adevărată** știrea lansată în Țară, că Akermanul și Benderul ar fi fost ocupat de bolșevici.

* **Dacă** misiunea generalului Smuts nu va avea succes Italianii vor ocupa Budapesta.

* **Lenin** a declarat, că ar fi dispus să înceteze ostilitățile și renunță la propaganda bolșevică, dacă Aliții și-ar retrage imediat trupele din Rusia. Aliții însă nu sunt dispuși la aceasta.

* **Ambulatorul** policlinic din A. Sibiu își va începe funcționarea în 14 Aprilie. Se vor cura gratuit: boalele venerice, tuberculoza, boale de femei și copii. Consultații dela 8—10 și dela 4—6 ore.

* **Nu se confirmă** știrea despre asasinarea lui Wekerle și a companiștilor săi.

* **Franchot D'Esperay** a plecat din București la Belgrad.

* **In editura** »Renașterii Române« a apărut »Castelul din Buia a lui Mihaiu Viteazul« de Sofroniu Roșca. Cartea este foarte interesantă. Execuția tehnică admirabilă.

* **Sărbii** rechiziționează în Muntenegru. Presa americană și oficiosul lui Wilson nu vorbesc cu simpatii despre Sărbi.

* **Joi** trecută în Budapesta au fost de nou tulburări. Comisarul de război Pogány Iozsef, a trecut la externe.

* **A sosit** la Sibiu generalul-doctor Vicol pentru a face inspecție sanitară.

* **26 deputați** croați au trimis delegați la președintele Protici al Sârbiei, cari au declarat, că nu sunt pentru dinastia Karageorgevici.

* **Wilson** este acum deplin sănătos.

* **Prințul Carol** a dat audiență directorilor de ziar: Dlui Ioan Agărbiceanu și Aurel P. Banuțiu, dela »Renașterea Română«.

* **Germania** nu va putea ținea trupe — decât la 50 km. dela malul drept al Rinului.

* **Germania** va fi constrânsă să renunțe la Maroco.

* **„Burdia“** a ajuns pe mâna bolșevicilor. Ce ști de nu va ajunge cumva vre-una comisar. Sau poate la locul unde s'ar cuveni...

* **Maj. Sa Regina Maria la Brașov.** Cetim în »Gaz. Trans.« Majestatea Sa Regina Maria însoțită de Principesele Elisabeta și Maria venind din străinătate, va sosi mâine la Brașov.

Augusta Suverană se va opri 2 ore în orașul nostru.

Cu însuflețire mare și iubire nețărmurită poporul O așteaptă să-și arate recunoștința pentru Aceea, care n'a cunoscut oboseala ca să servească Patria, în războiu lângă bravii ei soldați și la masa diplomaților atunci când glasul Ei trebuia să fie auzit.

Opera pe care Majestatea Sa Regina Maria a întreprins-o la Paris și Londra întru sprijinirea revendicărilor noastre naționale și pentru alinarea suferințelor

țării greu încercată va rămâne vie nu numai în sufletele noastre dar și în Istorie, care li va pomeni cu glorie numele.

Pentru Brașov e o cinste nemăsurat de mare, că poate primi și saluta, el cel dintâi pe Marea și Nobila Regină la venirea sa către Țară, după ce Ea și-a pus tot sufletul în apărarea drepturilor poporului românesc de pretutindeni.

* **Ungurii satisfăcuți.** De pe monumentul milenar din Dej a dispărut într'o bună zi pasărea legendară a Ungurilor, numită Turul (adeck Vul-turul) și făptuitorii după o minuțioasă cercetare au fost descoperiți și puși la închisoare. Natural, că erau niște Români, cari nu mai încăpeau de paserea măiastră și au tras-o jos.

„Keleti Ujság“ din Cluj ia cu satisfacție act de măsurile aplicate de generalul Neculcea împotriva răufăcătorilor de natura aceasta și constată, că alta e arta și alta politica.

Iscălim și noi Dar cei dela Cluj ar trebui să-și aducă aminte, că în Blaj, pe „Câmpul libertății“ aveam și noi un monument, o piatră neînsemnată, dar scumpă tuturor. Și într'o noapte a fost aruncată în aer cu dinamită

împreună cu crucea zisă alui Iancu de deasupra viilor. Atunci am protestat, am denunțat cazul, s'a făcut și vorbă în dietă asupra atentatului. Oficialitatea a introdus pro forma investigația, dar făptuitorii nici până azi nu au putut fi descoperiți, deși li cunoștea cu toții și li cunoștea chiar și comisia, care investiga. Era bine dacă ziarele din Cluj făceau aprecierile lor asupra artei și politicii și pe vremea, când s'a distrus singurul nostru monument istoric de pe „Câmpul libertății“.

* **Tezaurul Român.** Din izvorul cel mai bun sunt informat, că tezaurul Băncii Naționale precum și al celorlalte instituții și bănci, cari au fost trimise la Moscova, se află în perfectă siguranță.

Tezaurul nostru e păzit în permanență de 100 jandarmi și se află sub controlul direct al ministrului Franței, în păstrarea căruia sunt depuse cheile.

De altfel, și Statul român are un permanent serviciu de pază al tezaurului și delegații României ar putea oricând să ridice tezaurul spre a-l readuce în țară; însă, din cauza nesiguranței transportului se renunță pentru moment la aceasta.

MAI NOU.

Crimele bolșevicilor în Bihor.

Ziarul „Renașterea Română“ aduce știrea îngrozitoare, că membrii Conziliului Național Român din Oradea-Mare au fost prinși și spânzurați, la ordinul colonelului Ungur Nebovicky și că 20 de intelectuali Români din Beiuș și jur au fost arestați.

Contrarevoluție în Ungaria?

Din sursă bine informată aflăm, că din Budapesta și din provincie se semnalează probe sigure de o mișcare contrarevoluționară. Țăranii Unguri și populațiunea civilă este până la extrem agitată de mersul afacerilor publice. În tabăra bolșevicilor, pe cum este prevăzut, se înstăpânește încetul cu încetul spiritul anarhiei și al destrăbălării imorale. Acestei împrejurări i-se datorește insultarea de către o ceată de marinari al ministrului de războiu Pogány, care după unii ar fi fost chiar ucis.

Simpatia Ceho-Slovacilor pentru Români.

În cercurile politice de aici se discută situația grea în care a ajuns România înconjurată de dușmani. Se crede, însă, că orice evenimente ar urma, Românii vor înfrânge fulgerile viforului crâncen, ca întotdeauna și vor ieși victorioși peste toți. În tot cazul România poate conta pe simpatia cea mai sinceră și ajutorul cel mai larg al Ceho-Slovaciei.

Numărul cenzurat de: AUREL B. GAJA.

Director: ALEXANDRU CIURA.

Redactor: Ovidiu Hulea.